

Sygn. akt: III U 575/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 08 listopada 2013 r.

Sąd Okręgowy w Ostrołęce III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Teresa Suchcicka
Protokolant:	starszy sekretarz sądowy Małgorzata Laskowska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 08 listopada 2013 r. w O.

sprawy z odwołania R. Ł.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w P.

o dodatek pielęgnacyjny

na skutek odwołania R. Ł.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w P.

z dnia 28 lutego 2013r. **znak** I- (...) -1/10

orzeka:

1. zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje R. Ł. prawo do dodatku pielęgnacyjnego od 1 lutego 2013r. na stałe;
2. stwierdza odpowiedzialność organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

Sygn. akt: III U 575/13

UZASADNIENIE

R. Ł. złożył odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z dnia 28.02.2013r., znak: 1- (...) -1/10, którą tą decyzją odmówiono mu prawa do dodatku pielęgnacyjnego. W uzasadnieniu wskazał, że jest umyślowo chory, po dwóch udarach mózgu, leczy się na zakrzepicę i na nadciśnienie tętnicze. Nie radzi sobie z czynnościami życiowymi, jest niezdolny do samodzielnej egzystencji, całą dobę potrzebuje opieki i jest w trudnej sytuacji finansowej.

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P. wniósł o jego oddalenie. W uzasadnieniu wskazał, że w dniu 31.12.2012r. R. Ł. zwrócił się z wnioskiem o ustalenie uprawnień do dodatku pielęgnacyjnego. Lekarz orzecznik ZUS i Komisja Lekarska ZUS ustalili, że nie jest on niezdolny do samodzielnej egzystencji. Wobec

powyższego Oddział ZUS w P. Inspektorat w O. decyzją z dnia 28.02.2013r. odmówił ubezpieczonemu prawa do dodatku pielęgnacyjnego.

Sąd Okręgowy ustalił i zważył, co następuje :

Odwołujący się R. Ł. (ur. (...)) na podstawie decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z dnia 22.01.1992r. otrzymał prawo do renty inwalidzkiej według drugiej grupy inwalidów, na podstawie przepisów ustawy z dnia 14.12.1992r. o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin.

Uprawnienia do tej renty, a następnie na podstawie przepisów ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych - do renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy były odwołującemu się okresowo przedłużane do dnia 02.01.2013r., tj. do osiągnięcia przez odwołującego 65 lat życia.

Decyzją z dnia 24.02.2012r. ustalono odwołującemu w okresie od dnia 01.12.2011r. do dnia 02.01.2013r. (w oparciu o orzeczenie lekarza orzecznika ZUS ustalające, że ww. jest całkowicie niezdolny do pracy i niezdolny do samodzielnej egzystencji do dnia 02.01.2013r.) - prawo do dodatku pielęgnacyjnego.

Decyzją z dnia 27.12.2012r. I/ZUS wstrzymał wypłatę dodatku pielęgnacyjnego od dnia 01.02.2013r.

Począwszy od dnia 02.02.2013r. ustalono odwołującemu się prawo do emerytury z urzędu.

W dniu 31.12.2012r. odwołujący zwrócił się do Oddziału ZUS w P. Inspektoratu w P. z wnioskiem o ponowne ustalenie uprawnień do dodatku pielęgnacyjnego.

W celu ustalenia czy u odwołującego się występuje niezdolność do samodzielnej egzystencji skierowano go na ponowne badanie lekarskie przez lekarza orzecznika ZUS, który po przeprowadzeniu badania lekarskiego w orzeczeniu z dnia 22.01.2013r. stwierdził, że R. Ł. nie jest niezdolny do samodzielnej egzystencji.

Z powyższym orzeczeniem odwołujący nie zgodził się i wniósł sprzeciw do Komisji Lekarskiej ZUS w W..

Po przeprowadzeniu badania ubezpieczonego i dokonaniu analizy przedstawionej dokumentacji medycznej, Komisja Lekarska ZUS w W. nr (...) w swoim orzeczeniu z dnia 20.02.2013r. także ustaliła, że R. Ł. nie jest niezdolny do samodzielnej egzystencji.

W związku z powyższym Oddział ZUS w P. Inspektorat w O. decyzją z dnia 28.02.2013r. odmówił odwołującemu R. Ł. prawa do dodatku pielęgnacyjnego.

Od powyższej decyzji R. Ł. złożył odwołanie do Sądu Okręgowego w Ostrołęce.

Zdaniem Sądu Okręgowego, odwołanie jest zasadne.

Przedmiotem sporu jest to, czy R. Ł. przysługuje prawo do dodatku pielęgnacyjnego, tj. czy jest on niezdolny do pracy i samodzielnej egzystencji.

Zgodnie z art. 75 ust. 1 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2004r. Nr 39, poz. 353, z późn. zm.) dodatek pielęgnacyjny przysługuje osobie uprawnionej do emerytury lub renty, jeżeli osoba ta została uznana za całkowicie niezdolną do pracy oraz za niezdolną do samodzielnej egzystencji albo ukończyła 75 lat życia.

Art. 13 ust. 5 tejże ustawy stanowi z kolei, iż niezdolność do samodzielnej egzystencji orzeka się w przypadku stwierdzenia naruszenia sprawności organizmu w stopniu powodującym konieczność stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innej osoby w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych.

Odwołujący się nie ukończył jeszcze 75 roku życia (ur. (...)), dla oceny jego uprawnień do dodatku pielęgnacyjnego istotna jest zatem kwestia jego niezdolności do samodzielnej egzystencji. Na okoliczność ustalenia, czy schorzenia występujące u odwołującego się spowodowały naruszenie sprawności organizmu w stopniu powodującym konieczność stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innej osoby w zaspokojeniu podstawowych potrzeb życiowych, tj. niezdolność do samodzielnej egzystencji, Sąd dopuścił dowód z opinii biegłych lekarzy z zakresu neurologii, kardiologii i chirurgii naczyniowej, jako właściwych ze względu na schorzenia występujące u odwołującego się.

Po zbadaniu R. Ł. oraz zapoznaniu się z dokumentacją lekarską dotyczącą jego stanu zdrowia, zgromadzoną na etapie postępowania przed organem rentowym, biegli sądowi lekarze z zakresu: neurologii T. P., kardiologii D. K. i chirurgii naczyniowej B. A. u odwołującego się rozpoznali: upośledzenie umysłowe z zaburzeniami zachowania i samoagresją w wywiadzie, stan po przebytych udarach mózgu niedokrwiennymi w październiku 2011r., nawracające zapalenie żył głębokich podudzia prawego, z zespołem pozakrzepowym, nadciśnienie tętnicze 3 – stopnia z powikłaniami narządowymi i komorowe zaburzenia rytmu w przebiegu choroby.

Zdaniem biegłych sądowych w/w schorzenia czynią badanego całkowicie niezdolnym do pracy i samodzielnej egzystencji. Niezdolność do samodzielnej egzystencji istnieje od dnia 11.10.2011r. i ma charakter trwały.

W uzasadnieniu biegli sądowi wskazali, że badany jest upośledzonym umysłowo analfabetą, cierpi na charakteropatię z okresową samoagresją oraz jest dodatkowo po przebytych udarach mózgu, ma w stopniu istotnym ograniczoną sprawność psychofizyczną. Wymaga stałej i długotrwałej opieki i pomocy innej osoby w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych. Bezradność umysłowa, a także fizyczna ograniczają jego zdolność do samodzielnej egzystencji. Badany wymaga pomocy w codziennych czynnościach - przy poruszaniu się (zawroty głowy, zaburzenia równowagi powodują częste upadki przy próbie samodzielnego chodzenia), przy spożywaniu posiłków, przy codziennych, nawet drobnych, zabiegach higienicznych, itd. Schorzenia stwierdzone u badanego mają postępujący przebieg, nie rokują żadnej poprawy, w związku z czym badany nie odzyska zdolności do samodzielnej egzystencji (k. 19 akt).

Do powyższej opinii żadna ze stron nie zgłosiła zastrzeżeń. Organ rentowy w piśmie procesowym podał, że powyższą opinię biegłych przyjmuje do wiadomości (k. 43 a.s.).

W ocenie Sądu Okręgowego wnioski zawarte w opinii biegłych lekarzy sądowych należało podzielić w całości. Opinia została bowiem wydana po przeprowadzeniu badania przedmiotowego odwołującego się i wnikliwej analizie całości jego dokumentacji medycznej oraz została w wyczerpujący i specjalistyczny sposób uzasadniona. Zdaniem Sądu opinia uwzględnia całokształt okoliczności związanych ze stanem zdrowia odwołującego się, które przemawiają za uznaniem go za osobę wymagającą pomocy innych osób przy zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych. Z opinii biegłych jasno wynika, że na niezdolność odwołującego się do samodzielnej egzystencji mają wpływ: upośledzenie umysłowe, przebyty udar mózgu, problemy z poruszaniem się (zawroty głowy, zaburzenia równowagi powodujące upadki). Odwołujący się wymaga pomocy drugiej osoby także przy spożywaniu posiłku czy prostych zabiegach higienicznych, a występujące u niego schorzenia nie rokują żadnej poprawy.

W świetle opinii biegłych sądowych R. Ł. jest więc niezdolny do samodzielnej egzystencji na trwałe od dnia 11.10.2011r., zatem przysługuje mu prawo do dodatku pielęgnacyjnego od dnia 01.02.2013r.

Mając powyższe na względzie na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. Sąd Okręgowy dokonał stosownej zmiany zaskarżonej decyzji – o czym orzeczono w punkcie 1 wyroku.

Zgodnie z treścią art. 118 ust. 1a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, Sąd był zobowiązany, przyznając odwołującemu prawo do dodatku pielęgnacyjnego, do zamieszczenia z urzędu w sentencji wyroku rozstrzygnięcia w przedmiocie odpowiedzialności organu rentowego odnośnie do nieustalenia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji tj. zarówno przyznającego prawo do świadczenia, jak też jego brak (vide wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28.04.2010 roku, II UK 330/09, LEX 604220).

W ocenie Sądu w niniejszej sprawie ZUS ponosi odpowiedzialność za nieustalenie niezdolności do samodzielnej egzystencji.

Wskazać trzeba, że w sprawie została wydana tylko jedna opinia biegłych sądowych - lekarzy, będąca podstawą rozstrzygnięcia Sądu, która oparta była na materiale dowodowym zgromadzonym jeszcze na etapie postępowania przed ZUS. Nie pojawiły się żadne nowe okoliczności ani dokumentacja medyczna, stwierdzony stan zdrowia odwołującego istnieje od 2011r. Organ rentowy do opinii biegłych nie wniósł żadnych zastrzeżeń, a jedynie przyjął ją do wiadomości. Ocena zdrowia odwołującego była oparta na tym samym materiale dowodowym, który posiadał organ rentowy, wydający błędną decyzję. Organowi rentowemu należy więc przypisać odpowiedzialność za opóźnienie w przyznaniu świadczenia - co stwierdzono w punkcie 2 orzeczenia.

Mając powyższe na względzie, orzeczono jak w sentencji.